

ČESKÁ REPUBLIKA

ROZSUDEK

JMÉNEM REPUBLIKY

Krajský soud v Brně rozhodl v senátě složeném z předsedy senátu JUDr. Jaroslava Buriana a soudců Mgr. Dagmar Bastlové a Mgr. Bc. Aleše Klempy v právní věci

žalobkyně: **J.P.**, narozená XXXXX
bytem XXXXX
zastoupená advokátem Mgr. Zdeňkem Pokorným
sídlem Anenská 8/8, 602 00 Brno

proti

žalovanému: **Česká republika – Ministerstvo spravedlnosti**, IČO: 00025429
sídlem Vyšehradská 424/16, 128 10 Praha 2
za něhož jedná Úřad pro zastupování státu ve věcech majetkových,
IČO: 69797111, sídlem Rašínovo nábřeží 39/042, 128 00 Praha 2

o zaplacení 353 510 Kč s příslušenstvím

o odvolání žalovaného a žalobkyně proti rozsudku Městského soudu v Brně ze dne 21. 1. 2021,
č. j. 230 C 46/2019-72

takto:

I. Rozsudek soudu prvního stupně se

- a) ve výroku II., napadeném ohledně nároku na zaplacení částky ve výši 81 333 Kč s 10 % úrokem z prodlení od 16.10.2019 do zaplacení,

- **mění** ohledně povinnosti žalovaného zaplatit žalobkyni částku ve výši 19 800 Kč s úrokem z prodlení 10 % od 16.10.2019 do zaplacení tak, že se žaloba v tomto rozsahu zamítá
- **potvrzuje** ohledně povinnosti žalovaného zaplatit žalobkyni částku ve výši 61 533 Kč s úrokem z prodlení 10 % od 16.10.2019 do zaplacení.

b) v napadeném výroku III. **potvrzuje**.

- II. Žalovaný je **povinen** zaplatit žalobkyni částku ve výši dalších 35 640 Kč s úrokem z prodlení ve výši 11,75 % ročně z částky 35 640 Kč od 27.5.2022 do zaplacení, vše do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku; ohledně částky ve výši 44 360 Kč s příslušenstvím a částky ve výši 35 000 Kč s příslušenstvím se žaloba **zamítá**.
- III. Žalovaný je povinen zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení před soudy všech stupňů částku ve výši 51 850 Kč do tří dnů od právní moci tohoto rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Zdeňka Pokorného, advokáta.

Odůvodnění:

1. Nadepsaným rozsudkem soud prvního stupně zastavil řízení co do částky 116 667 Kč (výrok I.), žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobkyni částku 81 333 Kč s 10 % úrokem z prodlení od 16.10.2019 do zaplacení a dále 10 % úrok z prodlení z částky 116 667 Kč od 16.10.2019 do 3.7.2020, to vše do tří dnů od právní moci rozsudku (výrok II.), žalobu co do částky 155 510 Kč s 10 % úrokem z prodlení od 16.10.2019 do zaplacení zamítl (výrok III.) a žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobkyni na nákladech řízení částku 15 450 Kč k rukám zástupce žalobkyně do tří dnů od právní moci rozsudku.
2. Žalobkyně se v řízení domáhala náhrady nemajetkové újmy ve smyslu zákona č. 82/1998 Sb., o odpovědnosti za škodu způsobenou při výkonu veřejné moci rozhodnutím nebo nesprávným úředním postupem a o změně zákona České národní rady č. 358/1992 Sb., o notářích a jejich činnosti (notářský řád) ve znění pozdějších předpisů (dále jen „OdpŠk“), která jí byla způsobena nesprávným úředním postupem, a to za průtahy v řízení vedeném u Městského soudu v Brně pod sp. zn. 52 C 257/2007 (dále jen „posuzované řízení“). Předmětem posuzovaného řízení byla taktéž náhrada nemajetkové újmy způsobené žalobkyni, a to nesprávným úředním postupem za průtahy v řízení ve věci vedené u téhož soudu pod sp. zn. 44 C 176/98 (dále jen „původní posuzované řízení“). V nynějším kompenzačním řízení se žalobkyně domáhala zaplacení peněžité satisfakce v žalované částce 353 510 Kč s příslušenstvím.
3. Soud prvního stupně po provedeném řízení dospěl k závěru, že posuzované řízení trvalo nepřiměřeně dlouhou dobu, když trvalo od 16.4.2007 do 15.10.2007 a následně od 22.10.2007 do 9.4.2019, tj. bez několika dní 12 let. Dovodil, že je namíste odškodnění žalované újmy peněžitou formou, kterou stanovil s přihlédnutím k zákonným kritériím částkou 18 000 Kč ročně, z toho v poloviční snížené částce 8 000 Kč za první dva roky trvání řízení, s redukcí celkové částky o 20 % z důvodu složitosti řízení způsobenou kumulací vícero nároků, zvýšením o 20 % pro postup orgánů veřejné moci během řízení z důvodu prodlevy s rozesláním žaloby a delších (takřka dvouletých) prodlev při projednání věci před odvolacím soudem a před dovolacím soudem. Z hlediska dalších zákonných kritérií (postup žalobkyně a význam předmětu řízení pro

poškozenou) neshledal významné okolnosti, které by odůvodňovaly zvýšení či snížení základní částky. Oproti stanovisku žalovaného zahrnul do doby k odškodnění též trvání předsoudního uplatnění nároku u žalovaného. Soud prvního stupně tedy na základě uvedených úvah řízení k částečnému zpětvzetí žaloby zastavil v žalovaném již vyplacené výši odškodnění a dále přiznal žalobkyni rozsudkem další peněžité zadostiučinění v částce 81 333 Kč s příslušenstvím včetně příslušenství z již vyplaceného zadostiučinění. Ve zbývajícím rozsahu (v částce 155 510 Kč s příslušenstvím) pak žalobu zamítl a žalobkyni přiznal náhradu nákladů řízení dle § 142 odst. 3 o. s. ř., když výše přiznaného peněžitého zadostiučinění záležela na úvaze soudu.

4. Proti tomuto rozsudku si podali odvolání žalovaný i žalobkyně.
5. Žalovaný napadl odvoláním část výroku II. v rozsahu věty první, podle níž je povinen zaplatit žalobkyni částku 81 333 Kč s příslušenstvím a dále do akcesorického výroku IV. rozsudku soudu prvního stupně z důvodů uvedených v § 205 odst. 2 písm. e) a g) o. s. ř. Pochybení soudu prvního stupně spatřuje jednak ve stanovení výchozí částky ročního odškodnění ve výši 18 000 Kč, jež je v rozporu s provedeným dokazováním i judikaturou Nejvyššího soudu. Za adekvátní považuje částku 16 000 Kč, kterou promítl do výše jím již přiznaného zadostiučinění. Odkazuje na judikaturu Nejvyššího soudu, podle níž i v případě extrémní délky řízení lze vyjít ze základní částky 15 000 Kč za rok řízení zejména tehdy, kdy se na délce řízení podílely okolnosti, které nelze přičítat k tíži státu. Podle žalovaného nebyla délka posuzovaného řízení extrémně dlouhá ani značně dlouhá, než bylo možno vzhledem k okolnostem případu očekávat, zejména z důvodu složitosti řízení, které neslo prvky skutkově procesně složité věci dané povahou řízení o náhradu nemajetkové újmy a nejednotností rozhodovací praxe v době uplatnění nároku. Sama žalobkyně měla jisté potíže se správným uchopením předmětu posuzovaného řízení, na základě čehož byla žaloba v průběhu doby měněna či doplňována důkazy. Žalobkyně si podala i dovolání, které bylo jako nepřipustné odmítnuto. Složitost věci dokládá i opakované řešení na více stupních – 1x soud prvního stupně, 3 x odvolací soud, 3 x Nejvyšší soud – čímž přirozeně narůstá délka řízení. Délku řízení tudíž nelze považovat za značnou či extrémně dlouhou. Žalovaný také nesouhlasí s navýšením základní částky odškodnění o 20 % z důvodu postupu soudů během řízení, když tytéž okolnosti, které bral v potaz pro účely modifikace, již předtím zohlednil při stanovení výchozí částky ročního odškodnění. Soud prvního stupně se takto odchýlil od ustálené judikatury. Samotná existence nesprávného úředního postupu spočívajícího v nepřiměřené délce řízení, za nějž je žalobci poskytováno zadostiučinění, není skutečností vedoucí ke zvýšení zadostiučinění podle § 31a odst. 3 písm. d) OdpŠk. S ohledem na uvedené navrhl, aby odvolací soud výrok II. rozsudku v jeho odvoláním napadené části a ve výroku IV. změnil tak, že žalobu zamítne a znovu rozhodne o nákladech řízení.
6. Žalobkyně odvoláním napadla výrok III. a výrok IV. rozsudku jen v části jí nepřiznané náhrady nákladů řízení z důvodu nesprávného skutkového zjištění a nesprávného právního posouzení věci. Vytkla soudu prvního stupně nesprávný přístup k aplikaci kritéria složitosti řízení, kdy má za to, že pro počet stupňů soudní soustavy nesvědčila složitost věci, ale výlučně nesprávnosti v postupech orgánů veřejné moci během posuzovaného řízení, zejm. četná zrušovací rozhodnutí pro zásadní pochybení odvolacího soudu. Jelikož odvolací řízení nebyla nijak složitá, zadostiučinění by pro složitost řízení nemělo být snižováno, naopak by mělo být razantně navýšeno. Nesouhlasí se správností právního zhodnocení věci v bodě 13. odůvodnění rozsudku, podle něhož snížený význam věci pro žalobkyni dokládá fakt, že žalobkyně využívala veškeré lhůty na jejich horní hranici a v jednom případě tuto lhůtu o 16 dní nedodržela. Tento výklad považuje žalobkyně za extenzivní a diskriminační. Zásadní pochybení dále spatřuje v nenavýšení základní částky odškodnění pro dvojí zrušení rozhodnutí odvolacího soudu dovolacím soudem pro nerespektování zákonné úpravy a judikatury, což je v rozporu s judikaturou ukládající tuto vadu zhodnotit dle ustanovení § 31a odst. 3 písm. d) OdpŠk. Stejně odporující judikatuře je fakt, že soud prvního stupně takto neshledal tuto skutečnost rozhodnou pro navýšení základní částky, když i tato již byla zohledněna v celkové délce řízení, kde došlo k navýšení nad polovinu hranice stanovené výměry právě pro délku řízení. Soud prvního stupně částku 18 000 Kč za rok řízení stanovil jen a právě pro délku řízení, nikoliv

pro postup orgánů veřejné moci během řízení. Soud prvního stupně tak při stanovení základní částky vycházel ve skutečnosti z celkové délky řízení a nikoli z toho, že byla rozhodnutí opakovaně rušena. Proto není správnou ani úvaha soudu prvního stupně o dvojnásobném hodnocení stejné okolnosti. Konstantní judikatura uzavřela, že se okolnosti posuzovaného řízení hodnotí de facto dvakrát, a sice jednou pro rozhodnutí, zda vůbec došlo k nesprávnému úřednímu postupu a v kladném případě i pro rozhodnutí o výši zadostiučinění. Nesprávný je též závěr, že žalobkyně žádným způsobem nevyužila dostupných prostředků pro odstranění průtahů v řízení, což zohlednil v rámci kritéria významu předmětu řízení pro poškozenou. Tato úvaha neodpovídá zákonné úpravě, podle níž se případné využití dostupných prostředků hodnotí podle kritéria dle písm. c) § 31a OdpŠk. Případné nevyužití dostupných prostředků je dle ustálené judikatury právem, nikoliv povinností poškozeného, nemůže mu to být přičítáno k tíži, jakož ani to, že účastník ponechá postup na soudu. Je-li v duchu judikatury Evropského soudu pro lidská práva (dále jen „ESLP“) presumován zvýšený význam posuzovaného řízení, které již bylo kompenzačním, odporují tomu závěry soudu prvního stupně v bodě 15. odůvodnění a v důsledku toho je přiznaná výše odškodnění naprosto nedostatečná. Žalobkyně považuje rozsudek soudu prvního stupně taktéž za nepřezkoumatelný z hlediska nedostatečného vypořádání se s argumentací žalobkyně o významu posuzovaného řízení ve světle judikatury ESLP. Konečně žalobkyně brojí proti rozhodnutí o náhradě nákladů řízení, kdy soud prvního stupně aplikoval judikaturu dovolacího soudu ohledně volby tarifní hodnoty sporu pro účely výpočtu výše náhrady odměny za jeden úkon právní služby, která nekoresponduje s judikaturou Ústavního soudu. Žalobkyně „kategoricky“ nesouhlasí s nepřiznáním náhrady pro neúčelnost za částečné zpětvzetí žaloby s odůvodněním, že zpětvzetí mohlo být učiněno současně s vyjádřením ze 7.7.2020, čímž soud prvního stupně žalobkyni trestá za řádné plnění procesních povinností. Kromě uvedeného úkonu žalobkyně žádá dále o přiznání náhrady za výzvu k plnění předcházející návrhu ve věci samé, za podání z 6.1.2020, podání z 14.1.2021 a dále náhradu za zaplacený soudní poplatek za řízení před soudem prvního stupně ve výši 2 000 Kč. Ze všech uvedených důvodů navrhl, aby odvolací soud napadený rozsudek změnil tak, že žalobě vyhově v plném rozsahu a přizná žalobkyni právo na náhradu nákladů v intencích judikatury Ústavního soudu.

7. Ve vyjádření k odvolání žalovaného žalobkyně projevila nesouhlas s důvody uvedenými žalovaným k vymezení výše výchozího zadostiučinění. Dle judikatury ESLP šlo s ohledem na kompenzační povahu posuzovaného řízení za řízení extrémně i značně dlouhé. Nešlo o řízení skutkově i procesně složité. Žalovaného neomlouvá ani to, že šlo o spor z tzv. „nového práva“, kdy je jeho povinností vytvořit podmínky pro to, aby soudy nebyly novým právem zaskočeny. Odvolací námítky žalovaného jsou nedostatečně konkrétní. Potíže na straně žalobkyně tvrzené žalovaným jsou bezvýznamné, neboť nebyla shledána spoluvina žalobkyně na nesprávném úředním postupu. Počet stupňů soudní soustavy nezakládá zvýšenou složitost řízení, byl-li způsoben nesprávnými úředními postupy soudů. Stanovení základní částky částkou 18 000 Kč bylo učiněno samostatnou úvahou soudu prvního stupně bez vázanosti předchozí úvahou žalovaného. Žalovaná se též ohrazuje proti údajnému dvojnásobnému odškodnění soudem prvního stupně. V ustanovení § 31a dost. 3 písm. d) OdpŠk je „nade všechnu pochybnost“ uzákoněno, že při stanovení výše zadostiučinění se přihlédne i k postupu orgánů veřejné moci. Žalovaný účelově pomíjí žalobkyni konkrétní tvrzené a v řízení prokázané závažné vady v postupech soudů, jež vedly k opakovanému prodloužení řízení. Navrhla proto, aby bylo odvolání žalovaného shledáno nedůvodným.
8. Odvolací soud rozsudkem ze dne 31.5.2022, č.j. 44 Co 90/2021-101, rozsudek soudu prvního stupně ve výroku II., napadeném ohledně nároku na zaplacení částky ve výši 81 333 Kč s 10 % úrokem z prodlení od 16.10.2019 do zaplacení, změnil tak, že ohledně povinnosti žalovaného zaplatit žalobkyni částku ve výši 19 800 Kč s úrokem z prodlení 10 % od 16.10.2019 do zaplacení se žaloba v tomto rozsahu zamítá a potvrdil ohledně povinnosti žalovaného zaplatit žalobkyni částku ve výši 61 533 Kč s úrokem z prodlení 10 % od 16.10.2019 do zaplacení (výrok I.), žalobu, aby bylo žalobkyni žalovaným zaplaceno dalších 80 000 Kč s příslušenstvím zamítl (výrok II.)

a žalovanému uložil povinnost zaplatit žalobkyni na náhradě nákladů řízení před soudy obou stupňů částku ve výši 31 050 Kč, do tří dnů od právní moci rozsudku k rukám zástupce žalobkyně Mgr. Zdeňka Pokorného, advokáta (výrok III.).

9. Dospěl k závěru, že úvahy soudu prvního stupně obzvláště ohledně dovození nepřiměřené délky průtažného řízení a vyšel ze skutkových zjištění soudu prvního stupně, která označil za zásadně správná. Přisvědčil postupu soudu prvního stupně, který při vymezení délky posuzovaného průtažného řízení soud prvního stupně v souladu s nedávnou aktuální judikaturou Nejvyššího soudu zahrnul do celkové rozhodné doby posuzovaného řízení pro účely odškodnění jak délku samotného řízení před soudem, tak i délku předsoudního uplatnění nároku (maximálně 6 měsíců), což v daném případě za dobu od 16.4. 2017 do 9.4. 2019 celkem činilo bez několika dnů 12 let. Tuto dobu již nelze považovat za přiměřenou, ať už byl původní nárok důvodný, či nikoliv a na místě je nepochybně odškodnění peněžitou formou.
10. Odvolací soud se také ztotožnil s výší výchozí roční částky zadostiucnění za rok posuzovaného řízení vyčíslenou soudem prvního stupně v částce 18 000 Kč, se snížením za první dva roky trvání řízení na polovinu. S ohledem na celkovou délku posuzovaného řízení, která je i přes opakovaný víceinstanční průběh řízení, zapříčiněný i opakovaně (dvakrát) zrušenými rozhodnutími odvolacího soudu, již nepřiměřeně dlouhá – delší než 10 let, označil vyčíslení výchozí částky v horní polovině vymezeného rozpětí (15 000 Kč až 20 000 Kč) učiněné soudem prvního stupně za odpovídající. Neshledal podmínky pro snížení výchozí částky, jak navrhoval žalovaný, ani pro „razantní“ navýšení na částku 24 000 Kč ročně, které navrhovala žalobkyně v žalobě. Délka řízení, byť byla dlouhá, nebyla s přihlédnutím k celému popsanému průběhu řízení extrémně dlouhá.
11. Oproti soudu prvního stupně však odvolací soud dospěl k jiné výši modifikace v případě *složitosti řízení*. Místo snížení o 20 % považoval odvolací soud (shodně s názorem žalovaného) s ohledem na soudem prvního stupně uvažované okolnosti (kumulace vícero uplatněných žalobních nároků majetkové a nemajetkové povahy – náklady za původní řízení včetně řízení o stížnosti při Evropském soudem pro lidská práva, náhrada nemajetkové újmy za neprojednání věci v přiměřené době), jakož i vícestupňový průběh řízení, zakládající obecně vzato větší stupeň hmotněprávní, jakož i procesní složitosti (bez ohledu na to, kdo byl tohoto vícestupňového postupu příčinou) za přiměřené snížení o 30 %. Nelze pominout, že poslední již neúspěšné dovolání žalobkyně, které bylo Nejvyšším soudem ve všech dovolacích námitkách odmítnuto pro nepřipustnost, taktéž významně přispělo k dalšímu prodloužení posuzovaného řízení, kdy mezi posledním rozhodnutím odvolacího soudu (25.1.2017) a rozhodnutím dovolacího soudu (25.3.2019) uplynula doba více než dvou let. Uvedené tudíž zpochybňuje námitku žalobkyně, že pro počet stupňů soudní soustavy svědčily výlučně nesprávnosti v postupech soudů v posuzovaném řízení.
12. Pokud jde o ostatní modifikační kritéria (význam věci pro žalobkyni, postup soudu, chování poškozené žalobkyně), odvolací soud se ztotožnil s úvahami soudu prvního stupně o podmínkách pro zvýšení výchozí částky odškodnění o 20 % z důvodu *postupu soudu* s ohledem na zjištěné dvě prodlevy na straně odvolacího soudu v rámci prvního projednání věci a u dovolacího soudu při posledním projednání věci, ale též pro procesní pochybení odvolacího soudu, pro něž byla jeho rozhodnutí dvakrát zrušena dovolacím soudem. Neztotožnil se s námitkou žalobkyně, kterou ve vztahu k pochybením odvolacího soudu uplatnila jako důvod pro další navýšení zadostiucnění v rámci kritéria postupu soudu nad rámec přiznaného navýšení v rozsahu 20 %. Navýšení v uvedené výši pokrývá i procesní pochybení odvolacího soudu, které bylo důvodem pro kasaci jeho rozhodnutí dovolacím soudem. Nelze rovněž pominout, že v ostatních než výše citovaných fázích, kde došlo k prodlevám, bylo v posuzovaném řízení postupováno plynule.
13. Ohledně kritéria *jednání poškozené*, kde soud prvního stupně neshledal žádné ryze obstrukční jednání na straně žalobkyně, se odvolací soud plně ztotožnil s úvahami soudu prvního stupně o nesplnění podmínek pro zvýšení ani pro snížení zadostiucnění.

14. Doplnkovou úvahu soudu prvního stupně, že okolnost využívání procesních lhůt pro podávání opravných prostředků žalobkyni na samém jejich konci lze promítnout do závěru o nikoliv větším *významu* věci pro žalobkyni, nepovažoval odvolací soud za nepřiměřenou, kdy lze namítnout, že osoba, která má zvýšený zájem na skončení věci nepochybně činí vše pro to, aby řízení, zvláště jednání o řízení kompenzační, skončilo co nejdříve. Ohledně hodnocení kritéria významu posuzovaného řízení pro poškozenou uvedl, že z ustálené judikatury dovolacího soudu vyplývá, že při absenci skutečností zakládajících zvýšený nebo snížený význam předmětu řízení je význam kompenzačního řízení zpravidla standardní. Kompenzační řízení není zahrnuto do kategorie řízení, u nichž se zvýšený význam předmětu řízení pro účastníka ve smyslu § 31a odst. 3 písm. e) OdpŠk presumuje, jako jsou například věci trestní, opatrovnické, pracovněprávní spory, věci osobního stavu, sociálního zabezpečení a věci týkající se zdraví nebo života nebo taková řízení, která s přihlédnutím k vysokému věku účastníka nebo jeho zdravotnímu stavu, je třeba vyřídit přednostně. Žalobkyně sice tvrdila zvýšený význam posuzovaného řízení z důvodu jeho charakteru kompenzačního řízení, ale uvedené řízení, jak bylo výše uvedeno, nepatří do vyjmenované kategorie „privilegovaných“ řízení. Obecné tvrzení pro účely dovození zvýšeného významu posuzovaného řízení pro žalobkyni tudíž nepostačuje. S ohledem na uvedené odvolací soud taktéž neshledal důvodnou námitku žalobkyně učiněnou v rámci odvolacího jednání, kdy se domáhala, aby bylo pojmenováno nové modifikační kritérium, které by zvýšený význam kompenzačního řízení pro osobu poškozeného presumovalo.
15. Žalobkyní zpochybňované úvahy soudu prvního stupně, že nebyla v řízení více aktivní, čímž podpořil úvahu o spíše sníženém významu řízení tohoto řízení pro poškozenou, odvolací soud označil za bezpředmětné, když ve výsledku nebyla tato zjištění nijak záporně promítnuta do tohoto modifikačního kritéria. Odvolací soud tedy neshledal mimořádné důvody pro změnu hodnocení kritéria významu věci pro poškozenou jako standardního, a to ani v podobě snížení nebo navýšení výchozí částky.
16. Na základě uvedené modifikace z pohledu jednotlivých zákonných kritérií dovodil, že žalobkyně by měla mít nárok na náhradu nemajetkové újmy peněžitým zadostiučiněním ve výši 178 200 Kč ($2 \times 9\,000\text{ Kč} + 10 \times 18\,000\text{ Kč} - 10\%$), která je o 10 % nižší, než soudem prvního stupně uvažovaná částka 198 000 Kč. Od takto určené výsledné částky 178 200 Kč je třeba odečíst vyplacenou satisfakci ve výši 81 333 Kč. Výslednou částku rozdílu 61 533 Kč ($178\,200\text{ Kč} - 81\,333\text{ Kč}$) odvolací soud promítl do výroku I. bod a), kdy v rozdílu nad 61 533 Kč ($81\,333\text{ Kč} - 61\,533\text{ Kč}$), tj. v částce 19 800 Kč, rozsudek soudu prvního stupně ve smyslu § 220 odst. 1 písm. a) o. s. ř. změnil tak, že se žaloba včetně příslušenství z uvedené částky – úroku z prodlení v zákonné výši – zamítá a ve zbytku – v částce 61 533 Kč s příslušenstvím – úrokem z prodlení z uvedené částky v zákonné výši – rozsudek soudu prvního stupně potvrdil (§ 219 o. s. ř.). Výrokem I. bod b) rozsudku dále rozsudek soudu prvního stupně v napadeném zamítavém výroku III. ohledně částky 155 510 Kč s příslušenstvím jako věcně správný potvrdil (§ 219 o. s. ř.).
17. Výrokem II. rozsudku pak odvolací soud zamítl nárok žalobkyně na zaplacení dalších 80 000 Kč, uplatněných jako navýšení žalované satisfakce za nepřiměřenou délku nynějšího kompenzačního řízení s odůvodněním, že toto řízení, které započalo dne 15.4.2019 předsoudním uplatněním nároku u žalovaného a pokračující podáním kompenzační žaloby u soudu dne 4.11.2019, netrvalo ke dni rozhodnutí odvolacího soudu nepřiměřeně dlouhou dobu, byť při zahrnutí předsoudní fáze řízení trvalo cca 3 roky a 2 měsíce. Pokud jde o fázi před odvolacím soudem, u tohoto soudu bylo řízení zahájeno dne 13.5.2021 předložením věci ze strany soudu prvního stupně a trvalo ke dni rozhodnutí odvolacího soudu po dobu více než jednoho roku, přičemž k nařízení odvolacího jednání došlo po deseti měsících od nápadu dne 14.3.2022. Dovodil, že do úvahy o přiměřenosti délky nynějšího kompenzačního řízení je třeba promítnout omezení spojená s nařizováním veřejných věcí v souvislosti s pandemií COVID 19 v letech 2021-2022, která se objektivně nepříznivě projevila v délce vyřizování veřejných věcí před soudy. Uvedenou skutečnost odvolací soud hodnotil jako okolnost *vis maior*, kterou je třeba též vzít přiměřeně v potaz při posouzení

přiměřenosti celkové délky nynějšího kompenzačního řízení a nelze ji objektivně vzato klást k tíži soudu při rozhodování o kompenzačních nárocích. Uvedené období trvání pandemie tak lze zohlednit i v daném případě ve prospěch závěru, že pro přiznání zadostiučinění za tvrzené průtahy v nynějším kompenzačním řízení nejsou dány důvody, neboť toto řízení pro uvedenou objektivní překážku nelze z hlediska jeho celkové délky hodnotit jako nepřiměřeně dlouhé.

18. K dovolání žalobkyně Nejvyšší soud rozsudkem ze dne 22.3.2023, č. j. 30 Cdo 3504/2022-122, rozsudek odvolacího soudu (dále též jen jako původní rozsudek) zrušil a věc vrátil odvolacímu soudu k dalšímu řízení. Dovolací soud shledal dovolání přípustným pro řešení otázky posouzení přiměřenosti délky kompenzačního řízení z pohledu § 31a odst. 3 OdpŠk a pro řešení otázky promítnutí omezení spojených s nařizováním veřejných věcí v souvislosti s pandemií COVID-19 v letech 2021-2022 do průběhu kompenzačních řízení, neboť při jejich řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu. Pokud jde o první otázku, odvolací soud pochybil, jestliže při posouzení důvodnosti požadovaného navýšení závěr o přiměřenosti či nepřiměřenosti posuzované doby nehodnotil přiměřeně podle kritérií uvedených v § 31a odst. 3 OdpŠk, když aplikoval pouze kritérium délky řízení podle § 31 odst. 3 písm. a) OdpŠK. Pokud jde o druhou otázku, promítl-li odvolací soud do úvahy o přiměřenosti délky kompenzačního řízení omezení spojená s pandemií COVID-19, neměl tak učinit *en bloc*, nýbrž měl identifikovat konkrétní období nečinnosti, která měla být vyvolána právě omezeními spojenými s pandemií a tyto konkrétní dopady do kompenzačního řízení posoudit ve smyslu všech kritérií stanovených v § 31a odst. 3 OdpŠk, tedy např. do jaké míry byla konkrétní opatření soudu s ohledem na uvedená omezení objektivně nutná (např. s ohledem na vyhlášení opatření, omezení ve veřejném životě, tehdy dostupné poznatky o nemoci, její dopady na nemocnost u samotného soudu, věk a zdravotní stav soudců, dostupnost ochranných prostředků či možnosti jiných opatření apod.), do jak míry byla vyvolána samotnými účastníky či jak na nastalou situaci, a to i v následném období, reagoval soud.
19. Pokud jde o ostatní dovolací námitky žalobkyně (řešení otázky složitosti řízení s ohledem na jeho víceinstančnost, údajného nezohlednění nesprávnosti v postupech orgánů veřejné moci během řízení spočívající v četných zrušovacích rozhodnutích, přičtení podání neúspěšného dovolání k tíži žalobkyně odvolacím soudem, zvýšený význam kompenzačního řízení pro poškozeného, aktivismu odvolacího soudu při promítnutí omezení v souvislosti s pandemií COVID-19) tyto shledal dovolací soud nepřipustnými. Namítala-li žalobkyně zmatečnost a nepřezkoumatelnost rozsudku odvolacího soudu, tyto námitky dovolací soud označil za neopodstatněné.
20. Odvolací soud poté, co zjistil, že odvolání byla podána včas (§ 204 odst. 1 o. s. ř.), k tomu oprávněnými osobami (§ 201 o. s. ř.), jsou dle obsahu odvolání uplatněny zákonné odvolací důvody [§ 205 odst. 2 písm. e), g) o. s. ř.], opětovně přezkoumal rozsudek soudu prvního stupně, jakož i řízení, které jeho vydání předcházelo, a s přihlédnutím k závaznému právnímu názoru dovolacího soudu dospěl k závěru, že odvolání žalobkyně je částečně důvodné ohledně náhrady nákladů řízení a odvolání žalovaného je částečně důvodné ohledně rozhodnutí ve věci samé, jakož i ohledně požadavku na navýšení původně žalovaného odškodnění za neposkytnutí zadostiučinění žalobkyni v přiměřené lhůtě.
21. V rámci odvolacího jednání dne 20.9.2023 žalobkyně dále navýšila požadované odškodnění pro další průtahy v nynějším kompenzačním řízení o další částku ve výši 35 000 Kč se zákonným úrokem z prodlení z této částky od 21.9.2023 do zaplacení, kteroužto změnu žaloby odvolací soud v rámci tohoto odvolacího jednání připustil.
22. S ohledem na skutečnost, že dovolací soud shledal dovolání žalobkyně přípustným toliko v otázce postupu odvolacího soudu při posouzení žádosti žalobkyně o navýšení původně žalovaného odškodnění o další zadostiučinění a postupu odvolacího soudu při zvážení okolností trvání pandemie COVID 19 v průběhu nynějšího kompenzačního řízení, odvolací soud v ostatních otázkách, které posuzoval při přezkumu rozhodnutí soudu prvního stupně v předchozím

odvolacím řízení (viz výše bod 19. odůvodnění tohoto rozsudku), pro stručnost odkazuje v plném rozsahu na jím dříve učiněné závěry ve svém předchozím rozsudku, které jsou rekapitulovány v bodech 8. – 16. odůvodnění tohoto rozsudku.

23. Z uvedeného vyplývá, že pokud jde o posouzení formy a výše přiměřeného zadostiučinění přiznaného soudem prvního stupně po započtení již dobrovolně uhrazené částky, odvolací soud s přihlédnutím k výše konstatovaným závěrům za využití skutkových zjištění učiněných soudem prvního stupně setrval na svém předchozím právním závěru, že přiměřená výše zadostiučinění za nesprávný úřední postup v posuzovaném řízení spočívající v nepřiměřené délce tohoto řízení po zhodnocené délce posuzovaného řízení a stanovení základní roční částky odškodnění s modifikací příslušnými zákonnými kritérii činí částku ve výši 61 533 Kč nad rámec žalovaným poskytnuté částky 116 667 Kč. Potud tedy předchozí rozsudek odvolacího soudu zůstal nezměněn a odvolací soud ve smyslu § 222 o. s. ř. přikročil ve výroku I. bod a) ke změně rozsudku soudu prvního stupně v jeho výroku II., napadeném ohledně nároku na zaplacení částky ve výši 81 333 Kč s 10 % úrokem z prodlení od 16.10.2019 do zaplacení tak, že jej změnil ohledně povinnosti žalovaného zaplatit žalobkyni částku ve výši 19 800 Kč s příslušenstvím tak, že se žaloba v tomto rozsahu zamítá, a dále k potvrzení ohledně povinnosti žalovaného zaplatit žalobkyni částku ve výši 61 533 Kč s příslušenstvím a ve výroku I. bod b) v zamítavém výroku III. rozsudek soudu prvního stupně jako věcně správný ve smyslu § 219 potvrdil (výrok I. rozsudku).
24. Pokud jde o otázku navýšení již žalovaného odškodnění o částku 80 000 Kč s příslušenstvím a o částku dalších 35 000 Kč za neposkytnutí přiměřeného zadostiučinění v nynějším kompenzačním v přiměřené lhůtě, odvolací soud v intencích závazného právního názoru dovolacího soudu vyjádřeného ve shora citovaném rozsudku ze dne 22.3.2023, č. j. 30 Cdo 3504/2022-122, doplnil dokazování o důkaz spisem posuzovaného řízení Městského soudu v Brně sp. zn. 230 C 90/2021 se sdělením časové relace jednotlivých procesních úkonů a rozhodnutí, tj. žalobou v tomto řízení podanou u soudu prvního stupně 4.11.2019, potvrzením Ministerstva spravedlnosti České republiky o přijetí žádosti žalobkyně o odškodnění dne 15.4.2019, usnesením s výzvou soudu prvního stupně k zaplacení soudního poplatku za řízení z 18.12.2019, námitkami žalobkyně proti nesprávně vyměřenému soudnímu poplatku z 6.1.2020, usnesením soudu prvního stupně z 30.3.2020 o změně usnesení s výzvou k zaplacení soudního poplatku na správnou výši 2 000 Kč, platebním rozkazem soudu prvního stupně k zaplacení žalované částky žalovanou z 14.5.2020, odporem žalovaného z 4.6.2020, vyjádřením žalovaného k žalobě z 3.7.2020, v němž sděluje, že žalobkyni bylo poskytnuto (dne 3.7.2020 – pozn. odvolacího soudu) zadostiučinění 116 667 Kč dle stanoviska žalovaného z 30.6.2020, částečným zpětvzetím žaloby z 7.7.2020 v částce 116 667 Kč, usnesením soudu prvního stupně s výzvou k vyjádření k rozhodnutí ve věci bez nařízení jednání z 8.7.2020, vyjádřením žalobkyně z 22.7.2020 k výzvě soudu, referátem soudce z 18.9.2020 k nařízení ústního jednání na 12.11.2020, referátem soudce z 3.11.2020 k odročení ústního jednání na 14.1.2021 s odkazem na doporučení Ministerstva spravedlnosti z 19.10.2020 č.j. MSP-15/2020-SDJ-SP/9 a doporučení vedení soudu s ohledem na epidemiologickou a personální situaci soudu, vyjádřením žalovaného z 4.11.2020 k výzvě soudu, protokolem o ústním jednání 14.1.2021 s projednáním věci a odročením jednání za účelem vyhlášení rozhodnutí, protokolem o vyhlášení rozsudku z 21.1.2021, referátem k vypravení rozsudku 22.3.2021, blanketním odvoláním žalovaného z 31.3.2021, odvoláním žalobkyně z 6.4.2021, doplněním odvolání žalovaného z 8.4.2021, usnesením soudu prvního stupně s výzvou k vyjádření k odvoláním z 13.4.2021, vyjádřením žalobkyně k odvolání z 26.4.2021, protokolem o předložení věci odvolacímu soudu 13.5.2021, záznamem o vyloučení původního referujícího soudce odvolacího soudu z důvodu podjatosti 1.3.2022, záznamem z 4.3.2022 o přidělení věci jinému předsedovi senátu, referátem o nařízení odvolacího jednání z 14.3.2022, protokolem o odvolacím jednání 26.5.2022, protokolem o vyhlášení rozsudku odvolacího soudu z 31.5.2022, referátem o vypravení rozsudku z 18.7.2022, dovoláním žalobkyně z 7.9.2022, usnesením s výzvou k úhradě soudního poplatku za dovolání z 8.9.2022, výzvou soudu prvního stupně k vyjádření k odvolání z 30.9.2022, protokolem o

předložení věci dovolacímu soudu z 16.11.2022, zrušujícím rozsudkem dovolacího soudu z 22.3.2023, podacím razítkem s vyznačením vrácení spisu soudu prvního stupně dne 17.4.2023, protokolem o předložení spisu soudem prvního stupně odvolacímu soudu ze dne 3.5.2023, referátem ze dne 4.5.2023 o nařízení odvolacího jednání na 20.9.2023. Dále bylo dokazování doplněno odvolacím soudem při též odvolacím jednání čtením úředního záznamu zachycujícího přehled proběhlých veřejných jednání odvolacího soudu v kalendářních letech od 1.1.2020 do 20.4.2022 a Doporučením Ministerstva spravedlnosti České republiky z 13.3.2020, č.j. MSP-15/2020-SDS-SP/1.

25. Po provedení uvedených důkazů žalobkyně k výzvě soudu ohledně aplikace modifikačních kritérií dle § 31a odst. 3 OdpŠk v otázce požadavku na navýšení odškodnění v intencích kasačního rozhodnutí dovolacího soudu v rámci doplnění tvrzení toliko sdělila, že i v tomto kompenzačním řízení dochází k nesprávnému postupu a procesním vadám. Pokud jde o jednotlivá modifikační kritéria, sdělila, že žádná doplňující tvrzení neuvádí. Žalovaný sdělil, že z hlediska modifikačních kritérií je potřeba uvést značně snížený význam kompenzačního řízení pro žalobkyni, minimálně od doby, kdy jí bylo poskytnuto ze strany státu nezanedbatelné zadostiučinění, což bylo v době zhruba jednoho roku a čtvrt od uplatnění nároku u žalovaného. Stát tehdy uznal nárok žalobkyně co do základu, poskytl zadostiučinění peněžní formou a v tom okamžiku prakticky skončila nejistota žalobkyně ohledně výsledku řízení, žalobkyně již měla jistotu i ohledně náhrady nákladů řízení. Jediné, co žalobkyně nadále očekává, je navýšení zadostiučinění soudem. Tuto úvahu v zásadě uvedl ve svém zrušujícím rozhodnutí i Nejvyšší soud v bodě 43. odůvodnění. Dále žalovaný požadoval zvážit kritérium složitosti věci s ohledem na průběh řízení před třemi stupni a fakt, že judikatura Nejvyššího soudu na téma navýšení zadostiučinění za nepřiměřenou délku kompenzačního řízení nebyla dosud ustálena, což dokládá bod 42. odůvodnění rozsudku dovolacího soudu, kde je citována judikatura z doby až po vyhlášení zrušovaného rozsudku odvolacího soudu v této věci.
26. Odvolací soud na základě uvedeného přehledu úkonů ve spise dovodil, že délka nynějšího kompenzačního řízení ke dni rozhodnutí odvolacího soudu (27.9.2023) činí od uplatnění nároku u žalovaného v rámci předsoudní fáze (15.4.2019) 4 roky, 5 měsíců a 12 dní. Uvedenou délku prodlevy již nelze hodnotit jako přiměřenou z hlediska poskytnutí zadostiučinění žalobkyni, což odůvodňuje navýšení již přiznaného zadostiučinění peněžitou formou.
27. Pokud jde o aplikaci jednotlivých modifikačních kritérií ve smyslu § 31a odst. 3 OdpŠk na nynější kompenzační řízení odvolací soud v rámci kritéria *délky řízení* dovodil s přihlédnutím ke všem okolnostem případu potřebu modifikace již přiznaného odškodnění s ohledem na výše konstatovanou nepřiměřenou délku tohoto řízení, kterou již nelze považovat za přiměřenou, navýšením zadostiučinění o 20 %.
28. Pokud jde o kritérium *významu* nynějšího kompenzačního řízení pro žalobkyni, tento je třeba s přihlédnutím k námitce žalovaného po většinu řízení považovat za snížený, když výplata takřka poloviny zadostiučinění žalovaným (116 667 Kč z částky 178 200 Kč) proběhla již 3.7.2020, přičemž k uplatnění nároku u žalovaného došlo 15.4.2019, k podání žaloby pak došlo 4.11.2019 a zároveň šlo již o v pořadí druhé kompenzační řízení. Odvolací soud taktéž přisvědčil námitce žalovaného, že od doby poskytnutí zadostiučinění žalovaným peněžní formou se výrazně snížila nejistota žalobkyně ohledně výsledku řízení, když tato již měla jistotu i ohledně nároku na náhradu nákladů řízení, jelikož procesním důsledkem poskytnutí (byť dílčího) plnění ze strany žalovaného po podání žaloby je úspěch žalobkyně v základu věci, a jediné, co žalobkyně nadále očekává, je navýšení zadostiučinění soudem. S ohledem na uvedené okolnosti proto považuje odvolací soud za adekvátní snížení navýšení již přiznaného zadostiučinění z důvodu nižšího významu řízení pro žalobkyni o 10 %.
29. Z pohledu kritéria *složitosti* nynějšího kompenzačního řízení, přestože je namítána žalovaným vyšší procesní složitost pro tři instance a neustálenost judikatury k navýšení odškodnění, celkově lze říci,

že i přes obecně spíše složitější skutkový i hmotněprávní charakter kompenzačních žalob, šlo v daném případě spíše o standardní řízení, které významněji nevybočovalo z kategorie běžných civilních řízení. V řízení před soudem prvního stupně, jakož i v řízeních před odvolacím soudem bylo rozhodováno po dvou jednáních, přičemž v rámci druhého jednání bylo již toliko vyhlášeno rozhodnutí ve věci. V řízení bylo rozhodováno toliko na základě listinných důkazů, nebyly prováděny žádné jiné typy důkazů jako svědecké výpovědi či znalecké posudky. Samotný fakt, že řízení bylo vedeno i před dovolacím soudem, nelze podle názoru odvolacího soudu hodnotit v daném případě ve prospěch snížení či navýšení zadostiučinění z pohledu procesní složitosti, přestože právní otázky jím řešené byly posouzeny ve světle aktuálně se vyvíjející judikatury dovolacího soudu, jež byla částečně přijata až po předchozím rozhodnutí odvolacího soudu. Z hlediska tohoto kritéria tudíž nejsou dány okolnosti svědčící ani pro snížení ani pro navýšení zadostiučinění.

30. Ohledně kritéria *postupu soudu* pro zvýšení navýšení zadostiučinění z důvodu postupu soudu v daném případě svědčí průtahy v řízení před soudem prvního stupně od 18.12.2019 do 30.3.2020, kdy byl nesprávně vyměřen soudní poplatek, jakož i průtahy v řízení před odvolacím soudem od nápadu spisu 13.5.2021 do nařízení odvolacího jednání 14.3.2021 (10 měsíců a 1 den), do rozhodnutí odvolacího soudu 1 rok, 18 dní od nápadu do rozhodnutí odvolacího soudu (byť do určité míry zapříčiněný i výše zmíněnou nižší frekvencí nařizování veřejných věcí v době pandemie). Dlužno ovšem dodat, že vyjma uvedených dvou průtahů probíhalo řízení v ostatních fázích plynule.
31. Pro snížení navýšení, byť v menší míře, naopak svědčí existence pandemie Covid 19 v průběhu řízení jako objektivní okolnost *vis maior*, která měla dílčí vliv na prodlevy v řízeních u soudů obou stupňů a menší frekvenci nařizovaných veřejných jednání u odvolacího soudu, jako bylo odročení jednání před soudem prvního stupně nařízeného na 18.9.2020 na 12.11.2020 z důvodu pandemie na 14.1.2021 s odkazem na soudem prvního stupně označené doporučení Ministerstva spravedlnosti z 19.10.2020 a doporučení vedení soudu prvního stupně a nižší počet projednávaných věcí v tomto období u odvolacího senátu s ohledem na k důkazu provedené doporučení Ministerstva spravedlnosti ze dne 13.3.2020, což nelze spravedlivě klást k tíži soudu, resp. žalovaného státu. Není pochyb o tom, že uvedená mimořádná situace vznikla vlivem událostí mimo vůli státu, které vedly nejen k podstatnému omezení chodu státu, ale i celé jeho společnosti. Taktéž není pochyb, že zájem na ochraně veřejného zdraví měl v této době v odůvodněných případech přednost před zájmem soukromých osob na poskytnutí kompenzace za nemajetkovou újmu způsobenou postupem státu ve sféře jejich soukromých práv.
32. Odvolací soud při zohlednění uvedených objektivních okolností vycházel též z obecně známé skutečnosti, že do skupiny osob, které byly nejvíce ohroženy onemocněním Covid 19, a to s vážnými či smrtelnými následky, jimž se v době trvání pandemie v letech 2020–2022 nedoporučoval kontakt s veřejností, patřily osoby právě ve věkové kategorii nad 60 let a osoby s chronickými onemocněními. Dle citovaného doporučení ministerstva z 13.3.2020 (čl. VII.) se dokonce jednalo o osoby starší 55 let. Předseda senátu 44 Co, který ve věci rozhodoval, byl s ohledem na svůj věk více než 60 let, jakož i rizikový zdravotní stav (hypertenze a diabetes), osobou, jež byla při výkonu své soudcovské profese při kontaktu s veřejností osobou v uvedené rizikové kategorii (odvolací soud nepovažoval v tomto směru za nutné skutečnost ohledně zdravotního stavu předsedy senátu, sdělenou účastníkům v rámci odvolacího jednání, prokazovat znaleckým posudkem, jak žalobkyně navrhovala). Přestože z přehledu jednání senátu 44 Co z doby trvání pandemie v letech 2020 až 2022 se podává, že jednání nebyla vůbec nařizována toliko v období 18.3.2020 až 6.5.2020 a v kalendářním roce 2021, kdy byla věc projednávána u odvolacího soudu, veřejná jednání neprobíhala pouze v době letních prázdnin, předcházení rizikům spojeným se šířením epidemie s cílem zamezení nadměrného setkávání účastníků řízení v jednací síni i před jednací síní soudu z důvodu rizika šíření infekce, odpovídala volba postupu senátu při nařizování veřejných věcí v době pandemie, který se s přihlédnutím k výše uvedenému

zdravotnímu stavu, jakož i věku výše uvedeného člena senátu, a v souladu s výše citovaným doporučením Ministerstva spravedlnosti, vyznačoval menším počtem nařízených věcí během jednotlivých jednání dnů. Uvedená skutečnost se tudíž objektivně promítla do délky vyřizování jednotlivých věcí senátu 44 Co ve sledovaném období, tj. i do délky vyřizování nyní posuzované věci. Předmětný kompenzační nárok přitom spadá do kategorie nároků, které je vhodné s ohledem na jejich právní i skutkově složitější povahu spočívající v náhradě nemajetkové újmy, čemuž odpovídá i dlouhodobě zavedená praxe senátu 44 Co, projednávány ve veřejném odvolacím jednání, a proto se nejevilo účelným volit ani postup cestou neveřejného projednání s předchozí výzvou účastníkům, zda souhlasí s tímto postupem.

33. Při porovnání významu výše uvedených zvyšujících i snižujících faktorů z hlediska *postupu soudu* je tedy podle názoru odvolacího soudu adekvátní přiznané zadostiučinění z pohledu tohoto kritéria vhodné navýšit toliko o 10 %.
34. Pokud jde konečně o kritérium *chování poškozené* v průběhu nynějšího kompenzačního řízení, toto nelze v daném případě hodnotit ani ve prospěch navýšení či snížení odškodnění, když žalobkyně nezavdala příčinu k průtahům, své procesní povinnosti si plnila ve lhůtách. Sama žalobkyně žádné konkrétní okolnosti svědčící ve prospěch navýšení netvrdí, v opačném směru tak nečiní ani žalovaný.
35. Výsledné **celkové navýšení již přiznaného zadostiučinění tedy činí 20 %**, tj. z částky 178 200 Kč jde o částku 35 640 Kč a k tomu příslušenství počítané od 27.5.2022 (den následující po uplatnění prvního navýšení v částce 80 000 Kč před odvolacím soudem) do zaplacení počítaného od předchozího navýšení v zákonem stanovené sazbě úroku z prodlení 11,75 %. S ohledem na uvedené odvolací soud výrokem II. vyhověl žalobci v navýšení odškodnění v částce 35 640 Kč s uvedeným příslušenstvím a zamítl požadavek na navýšení v částce 44 360 Kč s příslušenstvím (původní navýšení 80 000 Kč – přiznané navýšení 35 640 Kč) a v částce 35 000 Kč s příslušenstvím.
36. Výrokem III. rozsudku odvolací soud nově rozhodl závislým výrokem o náhradě nákladů před soudy všech stupňů ve smyslu § 224 odst. 1 o. s. ř. ve spojení s § 142 odst. 3 o. s. ř., přičemž odvolací soud shodně se soudem prvního stupně vyšel z tarifní hodnoty sporu 50 000 Kč [Postup při přiznání plné výše náhrady nákladů řízení dle § 142 odst. 3 o. s. ř., jakož i určení výše odměny za úkon podle § 9 odst. 4 písm. a) vyhlášky č. 177/1996 Sb., advokátní tarif (dále jen „AT“), tj. z tarifní hodnoty 50 000 Kč, tj. 3 100 Kč za úkon, odpovídají platné judikatuře (rozsudek Nejvyššího soudu ze dne 2.3.2011, sp. zn. 30 Cdo 5210/2009; usnesení Nejvyššího soudu ze dne 5.2.2014, sp. zn. 30 Cdo 2707/2013 a usnesení Nejvyššího soudu ze dne 29.1.2014, sp. zn. 30 Cdo 3378/2013)]. Oproti soudu prvního stupně však odvolací soud přiznal žalobkyni navíc náhradu za úkon právní služby spočívající v částečném zpětvzetí žaloby a dále náhradu za půl úkonu právní služby za důvodné námitky vůči usnesení o výzvě k zaplacení soudního poplatku v nesprávné výši 3 540 Kč za řízení před soudem prvního stupně. Celkem jde tedy o náhradu za 5 celých úkonů právní služby á 3 100 Kč a jeden půl úkon á 1 550 Kč (kromě úkonů přiznaných nad rámec rozhodnutí soudu prvního stupně – příprava a převzetí věci, podání žaloby, vyjádření ve věci z 22.7.2020, účast u jednání 14.1.2021), k tomu 6 režijních paušálů hotových výloh á 300 Kč, dále ještě soudem prvního stupně (zřejmě omylem) nepřiznaný žalobkyni zaplacený soudní poplatek za žalobní návrh ve výši 2 000 Kč. Za první řízení před odvolacím soudem byla žalobkyni přiznána náhrada nákladů za tři úkony právní služby jejího zástupce á 3 100 Kč za úkon spočívající v sepisu a podání odvolání, v replice k odvolání žalovaného, v účasti zástupce u odvolacího jednání dne 26.5.2022 a k tomu tři režijní paušály hotových výloh á 300 Kč. Za dovolací řízení byla dále žalobkyni přiznána náhrada nákladů spočívající v náhradě odměny za sepis a podání dovolání á 3 100 Kč a k tomu jeden režijní paušál ve výši 300 Kč a žalobkyni zaplacený soudní poplatek ve výši 14 000 Kč. Za druhé odvolací řízení pak žalobkyni náleží náhrada odměny za zastoupení advokátem za jeden úkon právní služby spočívající v účasti u odvolacího jednání dne 20.9.2023 a k tomu jeden režijní paušál ve výši 300 Kč. Celkem tak má žalobkyně nárok na náhradu nákladů za

řízení před soudy obou stupňů ve výši 51 850 Kč, která byla žalovanému uložena k úhradě ve stanovené lhůtě tří dnů od právní moci rozsudku.

37. Pokud jde o další úkony zástupce žalobkyně, které si účtoval, odvolací soud shodně se svým předchozím rozsudkem konstatuje, že nepřiznal žalobkyni náhradu za úkon z 14.1.2021, který byl pouze písemným doplněním ústně předneseného závěrečného návrhu při jednání, jehož obsah mohl být již součástí ústně předneseného závěrečného návrhu, jakož i úkony za účast zástupce žalobkyně u vyhlášení rozsudku před soudem prvního stupně a před odvolacím soudem, jež odvolací soud nepovažuje pro pasivní účast zástupce při tomto úkonu, jehož se může účastnit i sám účastník, za účelně vynaložené k uplatňování nebo bránění práva účastníka ve smyslu § 142 odst. 1 o. s. ř. V případě úkonu spočívajícím v předžalobní výzvě se pak odvolací soud neztotožnil s argumentací žalobce, že se evidentně jedná o úkon právní služby podle § 11 odst. 1 písm. d) AT a nejedná se o případ mající vztah k ustanovení § 31 odst. 4 OdpŠk. Speciální zákonné ustanovení § 31 odst. 4 OdpŠk jasně hovoří o nepřipustnosti nároku na náhradu nákladů za zastoupení v souvislosti s projednáváním uplatněného nároku u příslušného úřadu. Ustanovení vyhlášky – advokátního tarifu – se v daném případě neaplikuje. Taktéž aktuální komentářová literatura k otázce nepřipustnosti přiznání nároku na náhradu odměny za předžalobní výzvu, a to i v případě předžalobní výzvy nad rámec uplatnění v předsoudním řízení, již zaujala stanovisko (srov. Vojtek, P. - Bičák, V.: Odpovědnost za škodu při výkonu veřejné moci, Komentář, C.H.Beck, Praha 2017, s. 280).

Poučení:

Proti tomuto rozhodnutí je dovolání přípustné za předpokladu, že napadené rozhodnutí závisí na vyřešení otázky hmotného nebo procesního práva, při jejímž řešení se odvolací soud odchýlil od ustálené rozhodovací praxe dovolacího soudu nebo která v rozhodnutí dovolacího soudu dosud nebyla vyřešena nebo je dovolacím soudem rozhodována rozdílně anebo má-li být dovolacím soudem vyřešená právní otázka posouzena jinak. Dovolání se podává k Nejvyššímu soudu České republiky prostřednictvím soudu, který rozhodoval ve věci v prvním stupni, ve lhůtě do dvou měsíců od doručení rozhodnutí odvolacího soudu.

Brno 27. září 2023

JUDr. Jaroslav Burian v. r.
předseda senátu